

LEVELEZÉSEK.

Budapesti levelek. I. Nem, soha el nem felejttem ama' gyönyörű és mégis bűtöljes estét, midőn egy évvel ezelőtt nálad voltam 's tőled hosszabb időre elbucsuzván remegő szívvel hívé, hogy egymást többé ez életben nem látandjuk. Az est hűvös, de holdvilágos 's a' leopoldutczai kövezet már akoron is olly átkozott rossz volt, mint jelenleg . . . hja, ezeknek a' leopold utczai uraknak, legvégén és legelől, szörnyű bűneik lehetnek, hogy szoknak egy részét még eleven testtel, az az: csizmába szorított tyukszemekkel kell leróniok. — És még egyszer emlékezetembe hívám azon szép órákat, mellyeket körödben élveztem, azon naptól fogva, midőn a' mama hon nem volt 's te felejtethetetlen bájjal jövől előmbé a' szoba' közepéig 's a' törökszőnyeg' végében megbótolván akaratlanul nyakamba borultál, — azon nehéz, ónsúlynehéz óráig, midőn a' mama és a' kis Fripon hon voltak 's én törött szívvel tartám kezedet két kezemben, a' kis Fripon burnuszm' szegélyeit mará 's te könnyű szemekkel kértél, hogy „okos legyek!“ Okos' lenni; igenis . . . atyám is mindig ezen aranytanácssal biztatott gyermekevéimben, midőn valamelly játékot tőlem el akartak venni — 's mit nyertem azóta okosságom által? Azt, hogy sokról le kelle mondanom 's nem egyszer vettem már észre, mi szerint mégis csak bajos dolog az, ha az ember mindig okos akar lenni. — —

A' hold széttépé a' könnyű felhőket, mellyek pajzánuul úsztak körül 's mindig fő-

lebb és főlebb emelkedék, mint langész a földi salak közül. Egy magos házból égi sphaerákként de alig hallhatólag hangzott le ifjuságom' kedvenczdala: „Das waren mir selige Tage!“ Mindenütt csend és béke . . . a lámpák nem égtek, mivel holdvilágos estéken nem szokás azokat meggyújtani . . csak keblemben dúlt és égett a fájdalom, de épen ezen vihar olly igen jól esett beteg lelkemnek. Igenis; „das waren mir selige Tage!“

Búmat nem mertem haza vinni, mert enyhülést kívém, ha az utczákon szertekalandozva teljes lelkemből kisirom magamat és változatosság' kedvéért lábaimmal párszor az éles kövekbe ütődvén vagy egy nappal éjrefelejtett sárhalmon keresztül botolván, testi bajaim fölött a' lelkieket elfelednem sikerülend. Több óráig tartottak már próbásejtéim és épületeskedni kezdék az üres utczáokban a' rendőrségi példás felvigyázat fölött, mellynek ótalma alatt minden becsületes polgár békével nyughatik nyoszolyáján.

És elmúlt azóta egy év. — és egy év múlva most ismét azon helyen állok, hol tavál ábrándoztam: az ég csillagtiszta, az idő tavaszi lágy. Én tőled jövök, ismét látalak tégedet; de a' vihar kitobzott bennem 's én nyugodt vagyok. Kiküzdém a' lelki tusát, melly vámpyrként szívá eltem' nedveit és szabad vagyok, 's te is szabad vagy . . . de szabadságunk' ára nem volt csekély, mert azt szerelmünkkel váltók meg. — Éjfel közel van; a' házak hidegen tekintenek egymásra, mintha valamelly förrangu estvélyre vendégeként hívtak volna meg . . és nagy betegágyakhoz hasonlítanak, mellyekben az emberi nyomor, bú és két-

ségbeesés, örültség és fájdalom, fekszenek
's mellyek fölött az ég boltozatáról éji lám-
pák gyámsát csüngnek le a' miriádnyi csil-
lagok. Még néhány percz 's átlépünk az
új évbe . . . és átlépünk reményeinkkel
és vágyainkkal, mellyek' teljesülését már
ebben és a' múlt és sok más elmúlt években
bírók, 's mellyek a' jövő és sok más jövő
évben is teljesületlenek fognak maradni;
ambár mi remélni és mindig remélni fo-
gunk, 's csak utolsó lehelletünkkel isme-
rendjük meg, hogy ezen utolsó lehel-
letünk volt vágyunk és reményünk. A' mi
ezer gondok és nélkülözések közt velettünk,
a' mit szívünk' melegével ápoltunk 's szív-
vérünkkel deli nagyságra növesztünk, azt
azon érzésbe sors fogja aratni, melly a'
virágot ledulja, hogy a' gyümölcsöt érlelje
meg és a' gyümölcsbe az enyészet' első csi-
ráját rejti. — Légy üdvöz a' távolban,
szellemrokonom, kivel ha a' halálnak vala-
mikor ,percat' — ott iszunk, szorosabb ha-
ratiságot fogok kötni, ki olly gyönyörtűen
mondád, mit én is olly sokszor éreztem,
midőn korán reggel fűtetlen szobában és
üres tárczám' ellenében a' halálrólí elmél-
kedések megszállák lelkemet, . . . de olly
stép szavakba önteni nem tudtam: „a' virá-
gok elhervadnak 's velők a' harmat és min-
den . . . minden! A' szerencse, melly
rózsákkal és csalánokkal kínozt 's hirtelen
elhagy bennünket, a' szerelem, melly
gyermekbetegségében: a' vágyban hal-
meg, az öröm, kis csepp sok örömörák-
ból kiszittolva 's végre a' remény, azon
lehellet, melly a' parázsba fű 's azt akarja,
hogy lánggá gyúljon, míg a' parázs hamu-
vá nem lesz. Szegény élet, szegény embe-
rek! És nekik élniök kell 's nem szabad
kérdezniök miért? és viselniök kell az élet
terhét, mint a' bilincset, melly elvégre az
szegénynek is kedves leszén."

Ne aggódjál, lelki barátom, ezen szomorú elmélkedések fölött, mellyeket az évnek nyitá sírjánál tartok: az utolsó bús ének volt, mellyet ezenül csak öröm és elérvígság váltand fel. Biborpirosan lángol fel az újév' hajnala, ha mindjárt reggel felé kissé permelezett is . . . és gyermekem eltöré őcska játékszereit, mellyekkel Karácsonjén a' kis Jézus megajándékozta és ujongva nyul az újak után, és örül nekik, mintha azokat többé sohasem törné el, vagy sohasem kívánná újakkal fölcserélni. És ki nem szereti köztünk a' gyermek' örömét, melly olly igen hasonlít a' Jéhu' öröméhez? Valjon mit nyernék vele, ha fiacskáimnak elmondanám, milly sorsta fognak jutni játékszerei? ő nem értene! 's te, ki most olly boldog, olly meglegedett vagy . . . fogod-e a' mulandóság' intő szózatát érteni? Igen kétlem. 'S azért szerencsés, boldog új évet neked és sok ezer embertársaidnak, kik a' jelenben gyermekek, a' jövődö' talányaival nem gyötírik magokat. — Boldog új évet mindnyájunknak!!

Frankenburg Adolf.

Gyorskocsi. Zilah, dec. 14-én 1842. Zilah m. városa, és K. Szolnok megye barátságos kezei fogva, egymással B. Vesselényi Miklós haladatos tiszteletében, nemesen versenyeznek. F. év' nov. 24-kén olvastatott a' k. szolnoki közgyűlésen a' nemes lelkű bárónak ama' levele, mellyben a' Zilahon alapítandó kisdedővő intézethez 1000 p. ftal járulni ígérkezék. Varázs erővel vonta ez maga után a' jótékony intézetet létesítő áldozatokat; Zilah városa' csaknem minden módos polgára egyszerre nyult szívéhez és zsebéhez, kitenni az őszveget, mi az intézetet állandósítsa, hogy már szíve nem hiányzik egyéb, mint a' minden pillanatban érkezendő nevelő, ki azonnal kész lakába szállhat. Legyen ez intézet a' meghaláthatatlan áldozat-

yokat tett magas erényű bárót halhatatlanná
 emlék oszlop, melynek párja a' nemes me-
 gye, és város' lelkés polgárainak szívökbe
 az erkölcs' szem keze által van kimetszve;
 ez erényoszlophoz egy csekély, de nemes
 kebelrel hozott áldozatot vitt ma az itt mu-
 latkozó, 's minket lelekőre építő, szívben
 nemesítő derék színész társaság is. A n-
 á r á s és B é l a, vagy K o r o n a és K a r d
 című színdarabot adván elő h. Wesselényi
 Miklós' tiszteletére. — Van egy bizo-
 nyos neme a' iudománynak mi inkább a'
 szívből forr ki, 's utógyűek világa egy ere-
 lyes (energius) nemzelet szívénél fogva
 keresztül vezethet a' világon, és a' mit in-
 kább érezni, mint kimondani lehet. — az
 iri színmű illy tudomány' szülője, — sőt
 magoka' színészek is, érezve a' mű' jelle-
 méi, érezve, hogy kinek tiszteletére játsza-
 nak, teljes erőből igyekeztek azt bebizonyí-
 tani, és a' nagy számmal felgyűlt néző so-
 kság alig szűnő tapsolásban mutatá ki
 köz meglegedését, sőt midőn az utolsó je-
 lenetben a' testvérével Bélával kibékült An-
 drás fenhangon szavallá: *é l j e n a' m a-*
g y a r t s a t, a' néző közönség elragadtatva
 visszhangzá a' harsány éljeat Wesselényi
 Miklós' tiszteletére, egy szíve — egy lélek
 — egy hang sala a' nagy teremben ez: —
 éljen Wesselényi Miklós, ohh hosszas, ohh
 zajos taps a' kiáltások közt, hogy többé
 szíve sem hallatott a' színdarabján, és az elő-
 adomány legördült. Játék után, len a' mű-
 helyen Wess. lényi Miklós' képe tárlény-
 ben ragyogott, 's a' társaság a' megünne-
 peinek szép teltét árnyékozó dallal végte
 be az előadást, mit a' már közérzéssé olvadt
 közönség ismételtetve, azon meglegedéssel,
 's véleménynyel hagyá el a' teremet, hogy
 illy derék tagokból szerkesztett társaság
 által, illy derék színmű még nem adatott

Pápa, jan. 4-ken.

December' 4én városok hangverseny-
nyel lepeték meg. A' versenyző Horvát
József sümegimester' 11. éves lyánya
vala, ki gyenge kora'daczára olly meglepő a-
gyasssággal felelt meg nehéz feladatának zsu-
goráján, hogy általa elbájoslt 's megle-
petve voltunk. Herztől változatokat, Thal-
berg' ábrándját, 's Rákóczy' indulóját ját-
szá a' versenyző. Ezenkívül Ernst' elegi-
óját sok kellemmel adá Nagy János, 's
még egy darabot Everstől Proszk, egy
úgyes fiatal zenetanító, ki e' hangverseny
körül legtöbbet fáradozott. Valamint dicsé-
revel érdemel a' kar, melly díj nélkül
ajánlkozott segédül: úgy nem volt szép,
hogy habár a' tiszta jövedelem' fele az
énekesiskolának volt adva; ez intézetnek
igazgatója, és tanítója egy lépést sem tet-
tek e' hangverseny' ügyében; sőt amaz azt
követelte, hogy mivel a' verseny az ének-
iskola' javára adatik, az intézet' minden
tagja szabad beleptijegyet kapjon. — az
ellenkező esetben meg sem jelent; emez
pedig ármányaival, 's balasztgatásaival az
egészet buktatni akará. Hallgató nem igen
sok, tiszta jövedelem 50 forint, mi egy
várostól, melybe 15,000 lélek — ember
akarom mondani — lakik, nem nagy áldo-
zat; mert azáltal, hogy később a' verseny-
zőt meghívadni méltóztatunk, ott vendé-
geinkkel ingyen hallgatói kegyeskedünk:
hibánkat semmikép sem hozzuk helyre. —
Zu zersireuen megf az ember. — A' kis
Emilia másnap elment Pápáról, később más
helyeken is fellépendő. — Mi e' bájos kis
honi-termeket a' zeneértők' figyelmébe va-
gyunk bántak ajánlani.

Estélyek, tánczpróbák a' farsang' előz-
ményei napirendben vagynak nálunk. Pájdá-
sommal írjuk, hogy az ideu a' kedvenes
Halber' játék ismét trónra emeltetett; le-

nyeges változtatással bár, mert uralkodása csak vacsoráig tart, vacsora után bájos hölgyeink a' férfakkal conamore makaóznak. — Hiában hölgyeinknél igen nagy a' hűség a' szívkirályokhoz.

A' tanulóifjúság' egyrésze, ezen napokban örökös mozgásban van; 's ha meghallgatjuk a' nyilvános, 's nem nyilvános helyeken tartott czifra szónoklatokat: leveszszük kalapunkat, megértvén, miszerint a' szent ügy győzött, 's a' jogász báll január' 28-kán csakugyan megfog tartatni. —

Leveldi.